UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum cognoscens vxorem non intendens aliquod bonum matrimonij, sed solam delectationem, mortaliter peccet? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

to omnino, niſi in quantum motus naturæ ordinatur actu vel habitu vlterius ad prolem, ſecundum quod eſt bonum ſacramenti. Nec tamen ſequitur, quòd motus naturæ ſit malus, ſed quod ſit imperfectus; niſi ad aliquod bonum matrimonij vlterius ordinetur.

Ad ſecundum dicendũ, quòd ſi aliquis per actum matrimonij intendat vitare fornicationem in coniuge, non eſt aliquod peccatum: quia hæc eſt quædam redditio debiti, quæ ad bonum fidei pertinet. Sed ſi intendat vitare fornicationem in ſe, ſic eſt ibi aliqua infirmitas; & ſecundum hoc eſt peccatum veniale: nec ad hoc eſt matrimonium inſtitutum, niſi ſecundum indulgentiam, quæ eſt de peccatis venialibus.

Ad tertium dicendum, quòd vna debita circumſtantia non ſufficit ad hoc, quòd actus ſit bonus. Et ideò non oportet, quòd qualitercumque quis re ſua vtatur, vſus ſit bonus: ſed quando vtitur re ſua vt debet, ſecundum omnes circumſtantias.

Ad quartum dicendum, quòd quamuis intendere ſanitatis conſeruationem, non ſit per ſe malum; tamen hæc intentio efficitur mala, ſi ex aliquo ſanitas intendatur, quod non eſt ad hoc de ſe ordinatum: ſicut qui ex ſacramento baptiſmi tantum ſalutem corporalem quæreret. Et ſimiliter etiam eſt in propoſito in actu matrimonij.

ARTIC. VI.

Vtrum cognoſcens vxorem non intendens aliquod bonum matrimonij, ſed ſolam delectationem,
204 *mortaliter peccet?*

AD ſextum ſic proceditur. Videtur, quòd quandocumque aliquis vxorem cognoſcit, non intendens aliquod bonum matrimonij, ſed ſolam delectationem, mortaliter peccet. Quia ſicut Hieron.* dicit, & habetur in littera †, Voluptates quæ de meretricum amplexibus capiuntur, in vxore damnandæ ſunt. Sed non dicitur eſſe damnabile, niſi peccatum mortale. Ergo cognoſcere vxorem, propter ſolam voluptatem, eſt ſemper peccatum mortale.

*refertur in dec. 32 q. 4. c. liberorum. † lib. 4. d 31. parag. F.

¶ 2 Præ-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ 2 Prẹterea, Conſenſus in delectationem eſt peccatum mortale: vt in 2. lib. diſt. 24. dictum eſt. Sed quicumque cognoſcit vxorem ſuam cauſa delectationis, cõſentit in delectationẽ. Ergo mortaliter peccat.

¶ 3 Præterea, Quicumque vſum creaturæ non refert in Deum, creatura fruitur; quod eſt peccatum mortale. Sed quicumque vxore, propter ſolam delectationem vtitur, hunc vſum non refert in Deum. Ergo mortaliter peccat.

¶ 4 Præterea, Nullus debet excommunicari, niſi pro peccato mortali. Sed aliquis vxorem ſola libidine cognoſcens, ab introitu Eccleſiæ arcetur, vt in littera * dicitur; quaſi ſit excommunicatus. Ergo omnis talis peccat mortaliter.

SED contra eſt, quod ſecundum Aug. † talis concubitus ponitur inter peccata quotidiana, pro quibus dicitur, Pater noſter, &c. vt habetur in littera *. Sed iſta non ſunt peccata mortalia. Ergo, &c.

¶ Præterea, Qui cibo vtitur ad delectationem ſumptum, non peccat mortaliter. Ergo pari ratione qui vtitur vxore tantum cauſa libidinis ſatiandæ.

RESPONDEO dicendum, quòd quidam dicunt, quòd quãdocumque ad actum coniugalẽ libido principaliter mouet, eſt peccatum mortale; ſed quando mouet ex latere, tunc eſt peccatum veniale. Quando autem omnino delectationem † deſpicit, & diſplicet, tunc eſt omnino ſine veniali peccato. Vt ſic delectationem in iſto actu quærere, ſit peccatum mortale; delectationem oblatam acceptare, ſit peccatum veniale: ſed eam odire, ſit perfectionis. Sed hoc non poteſt eſſe: quia ſecundum Philoſophum in 10. Ethic. † idem iudicium eſt de delectatione & operatione: quia operationis bonæ eſt delectatio bona, & malæ mala, Vnde, cum actus matrimonialis non ſit per ſe malus, nec quærere delectationem erit peccatum mortale ſemper.

Et ideò dicendum, quòd ſi delectatio quæratur vltra honeſtatem matrimonij, vt * ſcilicet aliquis in

* lib. 4. ſent. d. 31 par. H. et I ex Gregor. in fi. 12. lib. ep.
† id habet Beda ſup. illud 1. Cor. 7. melius eſt n. & dicitur eſſe Aug. in ſer. de bono nupt. Sed habetur in Sẽtent. li 3. cont. Iul. Pelag. c. 16. Et li. 2. contra eundẽ pæ rum ante fin.
* li. 4 sẽt. d. 31. parag. F.
† Al. reſpuit.
† lib. 10. c. 3. & 4.
* Al ſi.

coniuge non attendat, quòd coniux eſt, ſed ſolum quòd mulier, paratus idem facere cum ea, ſi non eſſet coniux; eſt peccatum mortale. Et ideò talis dicitur † ardentior amator vxoris: quia, ſcilicet, ardor ille extra bona matrimonii effertur. Si autem quæratur delectatio intra limites matrimonij, vt ſcilicet talis delectatio in alia non quæreretur, quàm in coniuge; ſic eſt veniale peccatum.

† Hieron. ep. 1. contra Iouinia in fi. & habetur 4. ſent. d. 31 §. F. ante finem.

Ad primum ergo dicendum, quòd tunc voluptates meretricias vir in vxore quærit, quādo nihil aliud in ea attendit, quam quod in meretrice attenderet.

Ad ſecundum dicendum, quòd conſenſus in delectationem concubitus, qui eſt peccatum mortale, eſt peccatum mortale: non autem talis delectatio eſt matrimonialis actus.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis delectationem non referat actu in Deum, non tamen ponit in ea vltimum voluntatis finem: alias eam vbicumque indifferenter quæreret. Et ideò non oportet, quòd creatura fruatur, ſed vtitur creatura actu propter ſe, ſe autē habitualiter propter Deum, quamuis nō actu.

Ad quartum dicendum, quòd hoc non dicitur propter hoc, quòd ex hoc peccato homo excommunicationem mereatur; ſed quia ſpiritualibus ſe reddit inhabilem, propter hoc quòd efficitur in actu illo totus caro.

QVÆST. L.

De impedimentis † matrimonij in generali, vno articulo abſoluta.

† Concil. Trid. ſeſſ. 24. de ſacram. matri. can. 4

Deinde conſiderandum eſt de impedimentis matrimonij.

¶ Et primo in generali.

¶ Secundo in ſpeciali.

ARTIC. I.

205

Vtrum matrimonio conuenienter impedimenta aſsignentur?

Tho. 4 d. 34. q. vnica, ar. 1.

AD primum ſic proceditur. Videtur, quòd matrimonio incōuenienter impedimenta aſſignentur.